

EN MER PRAKTISK SKOLE – STYRK DE ESTETISKE FAGENE OG GI DRAMA OG TEATER Plass

UTTALELSE

Til: Stortingets utdannings- og forskningskomité

Kopi: Kunnskapsdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Stortingets familie- og kulturkomité

Dato: 13.11.2024

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Vi representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede, profesjonelle virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Våre [50 medlemmer](#) omfatter alle landets større offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og musikk.

NTO støtter Drama- og teaterpedagogenes krav om at drama- og teaterfaget må gis plass i grunnskolen, både som eget fag og som en del av andre fag herunder samfunnsfag og særlig norskfaget.

Vi ber om at Stortingets utdannings- og forskningskomité bidrar til dette i behandlingen av [Meld. St. 34 \(2023–2024\) En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn](#).

Styrk de estetiske fagene

Vi er glade for at regjeringen vil bidra til å utvikle en mer praktisk skole, og at en styrking av de estetiske fagene skal være i kjernen av dette arbeidet for å nå målene om bedre læring, motivasjon og trivsel.

Det er gledelig at regjeringen anerkjenner den verdien disse fagene og bruken av estetiske uttrykksformer har for at elevene utvikler praktisk kompetanse og ferdigheter, men også for å fremme kreativitet og innovasjon så vel som mangfold og inkludering i klasserommet.

NTO har lenge tatt til orde for at de estetiske og humanistiske fagenes plass og kvalitet må styrkes i grunnskolen og gjennom hele utdanningsløpet. Dette er like viktig for å fremme felles referanserammer og styrke kunstforståelsen og fortolkningskompetansen på mottakersiden, som det er for å sikre bredde og kvalitet i rekrutteringen til kunstneryrkene.

Disse fagenes status og kvalitet må styrkes, men uten at man går glipp av kompetente lærekrefter eller presser de estetiske fagene inn i kunnskapsmaler, prestasjonstester eller målinger som er fremmede for kunstfagenes egenart.

Verdien av de estetiske og humanistiske fagene og estetiske læringsprosesser i andre fag er godt dokumentert og forankret i skolens dannelsesoppdrag. I tillegg får vi stadig mer kunnskap om hvor grunnleggende viktig kunstfagenes kjernekompetanser er for demokrati, bærekraft og samfunnets totalberedskap.

Likevel er disse fagene [fortsatt marginalisert og preget av mangelfull lærerkompetanse](#). Vi har etterlyst en kompetansehevede satsing på så vel de estetiske og humanistiske fagene i skolen som på kunst- og kulturdelen i andre fag og kunst som læringsmetode. I meldingen er det flere tiltak som kan bidra til å styrke de estetiske fagene blant annet gjennom det nasjonale programmet for en mer praktisk skole, herunder tiltak for etterutdanning i disse fagene, kompetansebygging, oppgradering av utstyr og læringsarenaer og for å ta i bruk varierte læringsarenaer slik som for eksempel profesjonelle kunst- og kulturinstitusjoner.

Gi drama- og teaterfaget plass

Meldingen omfatter imidlertid ingen vurdering av de estetiske fagenes plass i læreplanene for grunnskolen. Vi er særlig kritiske til drama- og teaterfagets manglende plass. Drama og teater er fortsatt ikke et eget obligatorisk fag i norsk grunnskole, og i 2020 ble dette faget også tatt ut som en del av norskfaget.

Vi er glade for at syv skoler i Oslo har innført drama og teater på noen trinn etter at det ble mulig for skolene å bruke 10 prosent av fag- og tidsfordelingen på det de ønsker. Det er likevel ikke nok at noen skoler justerer fag- og tidsfordelingen lokalt all den tid drama- og teaterfaget er like viktig for alle elever. Da er det heller ikke tilstrekkelig å gi elever på mellomtrinnet flere valgmuligheter og flere praktiske fag ved å innføre valgfag på mellomtrinnet.

NTO anmoder derfor Stortingets utdannings- og forskningskomité om å bidra til at drama og teater gis tilbake en plass i grunnskolen. Vi støtter [Drama- og teaterpedagogenes tre krav](#) om å

- **Inkludere drama- og teaterfaget som eget fag på noen trinn**
- **Ta drama og teater tilbake i norskfaget**
- **Tilby drama- og teaterfaget i grunnskolelærerutdanningen**

Drama- og teaterfaget er utviklet ut ifra den flere tusen år gamle tradisjonen som teater er som fellesskapets og øyeblikkets utadvendte og sosiale kunstform. Dette faget gir unike muligheter for at elevene kan delta i kreative prosjekter som skapes i fellesskap – og gå inn i roller der de bruker og aktiverer både undersøkende kritisk refleksjon, følelser, kropp, innlevelse og empati på samme tid.

Gjennom mangetydig og nyansert historiefortelling kan drama- og teaterfaget brukes til å gå i dybden og få fram kompleksiteten i en sak, gi motstand til fastlåste virkelighetsforståelser og bevege elevene videre i fellesskap. Slik utgjør drama- og teaterfaget også en verdifull motvekt til elevenes digitale hverdag.

Det er på høy tid å gi drama og teater en plass i grunnskolen for å sikre elevene bedre læring, motivasjon og trivsel – men også for å sikre en større bredde av kunstfagenes kjernekompetanser som er uunnværlige i et velfungerende demokrati.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Bodil Kjelstrup
styreleder

Morten Gjelten
direktør